

MANUAL

Förklaring till Blå Flaggs hamnkriterier 2009-2011

Manualen kompletterar ansökningsformuläret. Här finns viktig information som beskriver Blå Flaggs kriterier i detalj. Kriterierna fastställs av Foundation for Environmental Education (FEE). Stiftelsen Håll Sverige Rent ansvarar för Blå Flagg i Sverige. En nationell jury beslutar varje år vilka hamnar och stränder som får hissa flaggan.

Kriterierna ryms inom fyra huvudområden; miljö, service, säkerhet och information.

Samtliga kriterier är obligatoriska. Det finns också ett antal rekommendationer, som markeras med (rek). Efter några år övergår ofta rekommendationer till att bli obligatoriska kriterier. Om en hamn inte uppfyller alla obligatoriska krav, så kommer ansökan följaktligen inte att godkännas. FEE förbehåller sig rätten att neka en anläggning Blå Flagg om ledningen förlöpande har brutit mot gällande miljölagar, regler och förordningar eller på annat sätt agerar mot Blå Flaggs syften och målsättningar.

Definition av en Blå Flagg-hamn

En Blå Flagg-hamn måste ha bryggor/pontoner där fritidsbåtar kan förtöja. Det kan vara en del av en större hamn, men då måste fritidsbåtshamnen vara klart separerad från den större hamnens aktiviteter. Hamnen måste ha de nödvändiga anordningar som beskrivs i kriterierna. Hamnen ska ha en kontaktperson som håller i kontakterna med Håll Sverige Rent. Hamnen ska vara tillgänglig för en oföbredd inspektion av FEE och eller Håll Sverige Rent.

Senast uppdaterad: 2008-10-15

Kriterier

Information

Gäster som besöker en Blå Flagg hamn ska få en övergripande kännedom om hamnen och dess miljöprofil via hamnens informationstavla. All information ska helst vara samlad på ett och samma ställe.

1. Besökare ska erbjudas information om hamnen, dess närmiljö och värdefulla naturområden i hamnens närhet. Målet är inte bara att användarna av hamnen är medvetna om säkerheten och miljön i hamnen utan också att de är motiverade att uppleva den miljön. Med hamnens närmiljö avses området som ligger på gångavstånd till hamnen (ett par kilometer). Med hamnens sjöfartsområde menas det område som lätt nås med båt på en ”dagstur”. En del områden kan vara extremt känsliga och kräver därför speciella förutsättningar. Ett ökat antal besökare kan utgöra en fara för djur och växtliv. Därför måste man på informationstavlan vid hamnen tala om vilka områden som är speciellt känsliga och i en del fall visa var/hur man kan besöka dessa områden utan att naturen tar skada. Regler eller allmänna bestämmelser ska då finnas om hur man ska uppträda vid sådana tillfällen. Detta kan tex vara olika skyddsområden för fågel, fisk och säl med besöksrestriktioner. För andra områden kan det vara lämpligt att informera om **allemansrätten**. Även annan information om naturområden i hamnens närhet kan vara passande, eftersom både hamnens och dess besökare blir mer miljömedvetna.

2. Med ordningsregler menas de regler som ska följas när besökare vistas i hamnen. Använd tex lokala regler, Gästhamnsguidens regler eller affischen ”Skydda det du tycker om” som skickas av Håll Sverige Rent tillsammans med flaggan.

När det gäller miljöbeteendet bör följande punkter finnas med:

- Hur man hanterar farligt avfall
- Hur man lämnar återvinningsbart material
- Hur man ska bete sig i känsliga områden
- Att man sköter reparerings- och tvättområden enligt föreskrifter
- Förbud mot att tömma toalettavfall, slagvatten etc i vattnet, hamnen eller i dess närhet samt använda hamnens sugtömningsstation.

Reglerna ska vara uppsatta på hamnens informationstavla. Andra bra informationskanaler kan vara hamnens hemsida eller via olika trycksaker.

3. Information om Blå flagg ska finnas tillgängliga i hamnen. Håll Sverige Rent tillhandahåller broschyren och affischen ”Den här hamnen har Blå Flagg” med information om Blå Flaggs kriterier. Detta ska anslås på hamnens informationstavla.

Om hamnen väljer att ta fram eget informationsmaterial om Blå Flagg ska följande beaktas:

- Essensen av Blå Flaggs fyra hörnstenar (miljö, service, säkerhet och information) ska tydliggöras, tex med några av kriterierna.
- Kontaktinformation till FEE, Håll Sverige Rent samt lokalt ansvarig
- Längden på Blå flagg säsongen

4. Båtagare ska erbjudas Individuell Blå Flagg i hamnen. Individuell Blå Flagg är en frivillig miljöutmärkelse för fritidsbåtsägare som tar ett aktivt miljöansvar. Håll Sverige Rent tillhandahåller ett förfrankerat svarskort som kan delas ut till båtägare. Mer information om Individuell Blå Flagg finns på www.hsr.se/blaflagg

5. Säkerhetsföreskrifter ska finnas och sättas upp på informationstavlan (se kriterium 35 för mer information).

Håll Sverige Rent skickar ut affischen ”Är du säker” tillsammans med flaggan. Denna information riktar sig främst till barn.

6. Hamnen ska erbjuda personalen och/eller besökare minst tre miljöutbildningsaktiviteter. Syftet med miljöaktiviteterna kan vara att:

- öka miljömedvetenhet och kunskap om den marina miljön eller kustmiljön
- öka kunskapen om vad den enskilde individen/båtägaren kan göra för att minska sin miljöbelastning (kontakta Håll Sverige Rent för informationsmaterial)
- utbilda eller skaffa sig kunskap om olika metoder eller studera goda exempel i syfte att minska miljöbelastningen från hamnen eller de båtar som anlöper hamnen.
- påverka lokala intressenter att engagera sig för kustfrågor
- marknadsföra hållbar turism och båtliv
- arbeta för att etablera nätverk/samarbete med andra FEE-program inom regionen, tex skolor med Grön Flagg eller hotell och vandrarhem som har Den Gröna Nyckeln.
- Delta i Håll Sverige Rents skräpkampanjer. Infomaterial och delta i de nationella skräpplockardagarna (vecka 17)

Idéer och tips

Broschyrer/affischer: flygblad/affischer/broschyrer om de ordningsregler som gäller i hamnen, närliggande naturområden som är av kulturellt och historiskt intresse, tips för ett miljömedvetet båtliv, Håll Sverige Rents kampanjmaterial om nedskräpning.

Hemsida: Utveckla hamnens hemsida med miljöinformation och miljötips.

Evenemang: Arrangemang av Blå Flagg-dagar, guidade turer, guidade båtturer, utställningar, uppsamling av skrot och skräp (samarbeta med skolor och sportklubbar), miljötema-dagar, föreläsningar.

Miljöutbildande projekt: utbildning för personalen utifrån t.ex. hamnens ordningsregler och miljöarbete, utbildning om närliggande miljö (hav och land). Bjud gärna in föreläsare.

Blå Flagg-baserade aktiviteter: en speciell plats i hamnen eller någonstans i kommunen där man ger information om Blå Flagg och andra miljöutbildande aktiviteter.

Havstulpanobservatör: Hjälptill med övervakning av havstulpaner. Havstulpanernas larver fäster sig på hårda ytor från mitten av juli. Syftet med övervakningen är att få båtägare att tvätta av sina skrov vid denna tidpunkt, som alternativ eller komplement till båtottenfärg. Skärgårdsstiftelsen i Stockholm samordnar övervakningen. Kontakta Håll Sverige Rent för mer info.

Håll Sverige Rents skräpplockardagar: Delta i Håll Sverige Rents skräpplockardagar v 17 (sista veckan i april)

Båtmässor: Om ni deltar på båtmässor kan ni presentera miljöinformation eller berätta om hamnens miljöarbete i er monter.

Miljöutbildningsaktiviteterna kan även gå i linje med hamnens miljömål.

Målgrupper och samarbetspartners: Klubbmedlemmar, hamngäster, barn, lokalbefolkningen, hamnpersonalen är viktiga målgrupper. Vilka aktiviteter man väljer beror på vilken målgrupp som använder hamnen mest. Samarbeta gärna med lokala organisationer och föreningar, tex. naturskyddsföreningar, fiskevårdsförbund, hembygdsföreningar, kommunen, sjöscouter, skolor, naturskolor mm

Hamnen ska informera om aktiviteterna (vad det är för aktivitet, innehåll, planerat datum) på informationstavlan.

7. En **orienteringskarta** över hamnen ska finnas uppsatt på informationstavlan. Använd gärna piktogram eller kartsymboler för en tydligare karta. Blå Flagg har tagit fram piktogram som kan laddas hem från Håll Sverige Rents hemsida.

Följande delar ska vara utmärkta på kartan:

- Mottagningsstation för spillolja och farligt avfall
- Soptunnor och återvinningsstationer
- Livräddningsutrustning
- Brandutrustning
- Första hjälpen utrustning
- Telefon
- Reparations- och tvättområden
- Sanitetsanläggningar (toaletter, duschar, tvättställ, o.s.v.)
- Station där man kan tanka (om det finns)
- Mottagning för toalettavfall
- Mottagning för slagvatten (om det finns)
- Hamnkontor
- Handikappfaciliteter
- Parkering
- Gästplatser

HÅLL SVERIGE RENT

- Kollektivtrafik

Miljöledning

8. Hamnen bör tillsätta en **miljökommitté** som kontrollerar och säkerställer att hamnen följer sin miljöpolicy och miljöplan samt att hamnen har en god miljö (rek.) Miljökommittén kan bestå av relevanta intressenter på lokal nivå. Tex representant från kommun, turistråd, båtorganisation, miljöorganisation eller ungdomsorganisation.

Kommitténs uppgift är att samarbeta med hamnen för att ge råd och synpunkter angående hamnens miljöarbete, liksom att säkerställa att miljöarbetet följer uppsatta mål och att miljöledningssystemet efterlevs.

9. Hamnen ska ta fram en **miljöpolicy** och en miljöplan för verksamheten. Miljöplanen ska t ex omfatta vatten- och energiförbrukning, hälso- och säkerhetsfrågor eller andra, för hamnen relevanta delar.

Syftet är att ta reda på hamnens miljöbelastning. Hamnen gör upp en enkel plan på hur man kan förbättra miljösituationen, med målet - en mer miljövänlig hamn.

Planen ska vara konkret. En förbättring av miljösituationen i hamnen är både bra för miljön och kan även ha en positiv effekt på ekonomin.

Hamnen ska sätta mål som är relevanta och viktiga för hamnen. Åtminstone två mål måste slutföras varje år. Hamnen kan arbeta med ett tema som vatten, energi, avfall och sedan jobba utifrån det temat med närliggande mål. I nästa års ansökan så ska hamnen skriva ned vilka mål som man avser uppfylla. I samma ansökan så ska hamnen rapportera om vilka mål som uppfylldes under föregående säsong. En hamn kan ändra på målen under säsongen men då ska det finnas en mycket god anledning.

Mål och måluppföljning dokumenteras i en **miljölogg**, som finns i ansökningsformuläret.

10. Miljölogg och förslag på miljömål:

Minska elförbrukningen

- Åtgärder:**
- Byta glödlampor till mer energisnåla lampor.
 - Strömbrytaren till lampor stängs av när den inte behövs.
 - Byta ut gammal utrustning som kyl, frys tvättmaskin m.m.
 - Solpaneler/solenergi
 - Gräns på pires elektricitet till 4 ampere
 - Rörelsedetektorer
 - Köpa ”grön” el

Minska vattenförbrukningen

- Åtgärder:**
- Vattensnåla duschar
 - Vattensnåla kranar
 - Snålspolande toaletter
 - Inspektera installationen av avfallsledningar, vattenledningar
 - Tryckknappar för duschar och kranar
 - Information om hur man sparar på vattnet
 - Inrätta en anläggning för mottagning av toalettavfall (septik sug)

Öka inköp och användning av miljömärkta produkter

- Åtgärder:**
- Köp miljömärkt färg
 - Köp miljömärkta rengöringsmedel och använd microfiberdukar
 - Köp miljömärkt tvål
 - Kör hamnens arbetsmaskiner på alkylatbensin och biologiskt nedbrytbar 2-taktsolja
 - Inköp av miljövårdslåda
 - Försäljning av ecobark/oljestrumpa till hamnens gäster
 - Inköp av ekologiskt märkta produkter, om hamnen har försäljning av mat och dryck

Öka miljömedvetenheten hos båtägare/fortbildning av hamnpersonal

- Åtgärder:**
- Utbildning om hamnmiljö, omgivande natur och miljö, säkerhet, båtliv och miljö
 - Utveckla informationstavlor
 - Miljötips till båtägare (kontakta Håll Sverige Rent för tips)
 - Utställningar på/nära marinan
 - Sprida nyhetsbrevet, Individuell Blå Flagg, som skickas ut av Håll Sverige Rent.

Minska avfall

- Åtgärder:**
- Dela ut återvinningspåsar för korta utflykter
 - Etablera kompost

Förbättra säkerheten i hamnen

- Åtgärder:**
- Livräddningskurser
 - Utbildning i brandskydd (i hamnen eller för båtägare)

TIPS: Se över Blå Flaggs rekommenderande kriterier, som ej är obligatoriska. Dessa kan man med fördel formulera som miljömål.

Avfall

11. Det är obligatoriskt att ha minst tre separata mottagningskärl för olika sorters **farligt avfall**. Exempel på vanligt förekommande avfall i hamnmiljöer är spillolja, bilbatterier, lösningsmedel och färgrester.

12. Miljöstationen ska vara ren och säker ur miljöhänseende. På mottagningsanläggningarna för farligt avfall ska det finnas möjlighet att slänga allt relevant avfall i väl separerade containrar som är väl skyltade. Mottagningsstationen ska vara konstruerad för att förhindra förorening av marken. Vidare ska det farliga avfallet skyddas mot antändning, explosioner mm (invallade och under tak). Om mottagningsstationen hålls ren och städad, är också sannolikheten större att användarna lämnar sitt avfall på ett riktigt sätt. Kapaciteten, hur ofta tömningen ska ske, hur många containrar som skall finnas måste avgöras i samband med hur många som använder hamnen och containrarna.

13. Med **godkänd mottagare** menas att den som tar hand om avfallet ska vara godkänd enligt gällande miljölagstiftning.

14. En **avfallsplan** ska upprättas, enligt Sjöfartsverkets föreskrift SJÖFS 2001:13

15. Det ska finnas tillräckligt med **papperskorgar** och övriga avfallskärl i hamnen. Dessa ska vara väl fungerande och gärna estetiskt tilltalande (i den mån det går). Om möjligt är det också en rekommendation att kärnen är gjorda av miljöanpassat material. Kapaciteten, hur ofta tömning ska ske, hur många kärl som ska finnas måste bestämmas av hur många som använder hamnen och mottagningskärlen.

16. Avfallet ska tas om hand av **godkänd mottagare**. Dvs den som hämtar/tar om hand om avfallet måste vara godkänd enligt nationell lagstiftning.

17. Hamnen ska ha **källsortering** för minst 3 sorters återvinningsbart material, t ex aluminium, glas, papper, plast och organiskt material. Hamnen kan också ställa upp kärl för returburkar i aluminium samt pet-flaskor. Hamnen bör också sträva efter att minimera avfallet. Det uppkomna avfallet ska källsorteras så långt det är möjligt. Information om källsorteringen bör finnas vid anläggningen eller på informationstavlan. Hamnen ansvarar för att det återvinningsbara material man samlar in verkligen återvinns.

18. Hamnen bör kunna ta emot båtarnas **slagvatten** (rek). Mottagningsstationen kan finnas i hamnen eller i närheten av hamnen, huvudsaken är att den är lättåtkomlig för hamnanvändarna. Mottagningsstationen bör kunna separera oljan från vattnet.

19. En **sugtömningsstation** för septiktankar ska finnas i hamnen eller i hamnens närhet. Detta kan vara en fast eller mobil pump. Huvudsaken är att den är lättåtkomlig för hamnanvändarna och att den skyltas tydligt.

Hamnmiljö och servicebyggnader

20. Om hamnen har tvätt- och/eller reparationsområden får inte förorening av avloppssystemet, vattnet eller hamnens omgivningar ske. Dessa måste vara på ett specifikt markerat område. Uppsamlingsfilter, slambrunnar eller liknade system ska finnas för att förhindra att farligt avfall kommer ner i avloppssystemet eller i vattnet/marken runt hamnen. Systemet måste tömmas med jämna mellanrum och avfallet ska hanteras som farligt avfall. Större reparationsaktiviteter (t.ex. putsning) bör göras under skydd eller inomhus. Uppsamlat avfall måste behandlas som farligt avfall. Allvarligt störande ljud från reparationer och tvättning av båtar ska undvikas.

För mer information hänvisas till Miljösamverkans rapport: Miljöanpassat båtupptag 2006.

21. Byggnader, bryggor och utrustning måste vara väl underhållna och följa nationella krav. Hamnen ska passa in i den närliggande miljön. Hamnen måste ha alla nödvändiga tillstånd för att kunna agera som en hamn.

Andra byggnader (restaurang, affär, lekplatser m.m.) ska vara rena, säkra, ordentligt underhållna och följa gällande lagstiftning. En rekommendation är att hamnen använder sig av miljöanpassad utrustning i den utsträckning det är möjligt. Grönområden i hamnen ska vara i bra skick och skötas på ett miljöanpassat sätt, tex utan farliga bekämpningsmedel.

Tyngdpunkten läggs på hur hamnen ser ut i sin helhet. Den måste vara väl integrerad med miljö och bebyggelse i närheten. Det är inte meningen att alla hamnar ska se likadana ut, utan uppmuntras att behålla sin individuella charm.

Under större ombyggnationer får den blå flaggan inte vara hissad.

22. Antalet toaletter, handfat och duschar ska finnas och anpassas efter antalet besökare under högsäsongen. Hamnen ska erbjuda sina gäster rena och välskötta toaletter som är lätta att finna. Rutiner kring underhåll och städning ska anpassas efter besöksantal. I en välbesökt hamn krävs ofta att våtutrymmen städas minst två gånger per dag. Tvättmaskiner är önskvärt.

Avloppssystemet ska följa nationell lagstiftning.

23. Om bilkörning och parkering är tillåtet ska detta ske på speciella, för det ändamålet avsedda områden i hamnen. Det är viktigt att man beaktar de gåendes säkerhet.

24. Elektricitet och vatten måste finnas tillgängligt för båtarna. Anläggningar för dessa måste vara tillgängliga högst 25 meter ifrån kajplatserna (med undantag för båtar som inte behöver någon el). Det ska finnas information om användningen av el och vatten,

rekommenderat är även att man informerar om hur man kan spara på vatten och energi. Hamnen ska vara ordentligt upplyst, framför allt med tanke på säkerheten.

Installationerna måste vara godkända enligt svenska/europeisk standard.

25. Hamnen bör vara handikappanpassad (rek). Hela hamnen bör vara lätt åtkomlig för handikappade. Parkeringsplatser, duschar och toaletter ska vara handikappanpassade enligt gällande svensk standard, liksom även olika byggnader som hamnkontor och restauranger samt särskilda bryggplatser. Trappor bör kompletteras med ramper.

26. Det ska vara rent och snyggt! För att hamnen ska uppfylla en god standard avseende miljö är det mycket viktigt att hamnen och omgivande vatten är och ser rent ut. Olja, skräp eller andra synliga föroreningar får ej finnas i vattnet. Även själva markområdet i hamnen ska vara rent med regelbunden tömning av sopkärl.

I händelse av större föroreningsolyckor kan det vara nödvändigt att ta ner flaggan och förklara anledningen på informationstavlan.

Naturliga företeelser som algbloomningar, mareld, inblåst tång mm kan få vattnet att se förorenat ut. I sådana fall kan det vara läge att informera om detta, tex på informationstavlan.

27. Kollektivtrafik bör finnas i hamnens närhet (rek). Hamnen ska uppmuntra till att all transport till och från hamnen sker på så miljöanpassat sätt som möjligt. Om det är mer än 2 km till närmaste tätort, så bör det vara allmänna transporter mellan tätorten och hamnen. Hållbara transporter kan också vara att man har cyklar för uthyrning eller gång-/cykelbanor. Eftersom detta kriterium är i linje med lokala Agenda 21-aktiviteter, så uppmuntras hamnen att samarbeta med lokala myndigheter och eller Agenda 21-grupper angående uppfyllelse av detta kriterium.

Säkerhet

Det måste finnas tillräckligt med livräddnings- och brandutrustning och utrustningen måste vara väl uppmärkt så att den är lätt att hitta (klara färger som rött, vitt, orange eller reflexer) och markeras på informationstavlan. Det ska även finnas information om hur man ska bete sig i händelse av en olycka.

Placering och val av utrustning bör ta i beaktande vem som ska använda utrustningen (besökare versus personal) och i vilket syfte (förebyggande versus tillbud).

Förebyggande åtgärder är av största vikt. Hamnens personal måste se till att all utrustning är i gott skick, att nationell lagstiftning uppfylls och att alla anställda väl känner till säkerhetsrutiner och får utbildning i säkerhetsfrågor. Utbildning och övning är lika viktigt som själva utrustningen.

28. Livräddningsutrustning

Grundläggande riktlinjer gällande livräddningsutrustning ska beaktas

- En person som faller i vattnet måste kunna ta sig upp ur vattnet.
- En person ska kunna rädda en stressad person som fallit i vattnet, utan att själv riskera sitt eget liv.

Hamnen ska minst ha livbojar och stegar. Annan livräddningsutrustning kan vara båtshakar, livbåt/livflotte mm. Utrustningen ska vara godkänd. Utrustning ska vara lätt att hitta, tillgänglig hela dygnet och ska placeras med 200 m intervall och inte längre än 25 m från vattnet. En rekommendation är att fasta kajstegar bör placeras med 50 meters mellanrum. Livräddningsutrustningen bör ha tydliga och klara färger.

29. Brandsläckningsutrustning

Brandutrustning måste åtminstone vara brandsläckare, men kan också vara vattenslangar godkända för brandsläckning. Om en olycka sker, måste hamnen ha nödvändig utrustning och kapacitet för att handskas med situationen. Utrustningen får inte finnas längre bort än 200 m och tillgänglig hela dygnet.

En rekommendation är att det ska finnas en bärbar brandsläckare var 25-50 m. Brandsläckare ska vara pulversläckare. På brygga eller pir längre än 100 m bör det finnas en fast vattenpost i anslutning till land. Val och placering av utrustning bör beakta storleken på båtarna samt avstånd till närmaste brandstation.

Tillsyn ska utföras regelbundet. Normalt tidsintervall är en månad. Vid tillsyn ska följande kontrolleras:

1. Att släckaren sitter på plats
2. Att den är lättåtkomlig och lätt kan lossas från fästet
3. Att säkringen är på plats och är plomberad
4. Att bruksanvisningen är läsbar

5. Att släckaren inte har några yttre skador
6. Att nanmeternålen står i grönt fält (om aktuellt)

30. Första hjälpen-utrustning måste finnas i hamnen antingen på hamnkontoret eller i andra närliggande lokaler (t ex restaurang, affär) och behöver endast vara tillgänglig dagtid. Placeringen av första hjälpen-utrustningen ska finnas på informationstavlan. Innehållet i första hjälpen-utrustningen ska vara likvärdig med innehållet i Röda Korsets första hjälpen-utrustning.

31. Nödtelefon eller annan telefon måste finnas i eller i närheten av hamnen. Telefonen/telefonerna måste vara tillgängliga hela dygnet. Dessa måste vara väl markerade på kartan i hamnen.

Övrigt

Det är rekommenderat att in-/utseglingsvägen är väl markerad för oerfarna seglare, att marinan är väl upplyst under nattetid. På båtuppläggningsplatser bör båtar placeras så att utryckningsfordon kan passera genom området. Kontakta den lokala räddningstjänsten för råd.

32. I händelse av en föroreningsolycka, brand eller andra olyckor ska hamnen ha en **nödlägesplan**. Personalen måste veta att det finns en nödlägesplan och vad som ska göras när en olycka inträffat. Nödlägesplanen kan vara specifik för hamnen eller kan vara en del av en nödlägesplan som gäller för ett större område.

I planen ska följande saker finnas med:

- Information om vilka man ska kontakta när olika olyckor inträffar.
- Vilka instanser som är inblandade och vilka man bör kontakta.
- Tillvägagångssättet för hur man ska skydda och evakuera folk nära hamnen.
- Tillvägagångssätt om hur man varnar och informerar.
- Generell information om säkerhetsregler måste vara uppsatta på ett lätt åtkomligt ställe i hamnen, t.ex. på informationstavlan.

33. De flesta olyckor som sker skulle kunna förhindras genom bla **säkerhetsföreskrifter**. Information och utbildning för personal och båtägare är därför av största vikt. Hamnens säkerhetsföreskrifter ska anslås på hamnens informationstavla.

Säkerhetsåtgärderna ska åtminstone inkludera:

- Information om var telefoner, livräddnings- och brandutrustning och första hjälpen finns.
- Direktiv om användning av eluttag i hamnen
- Information om hur man använder nämnd utrustning (om det är nödvändigt).
- Detaljer om hur man varnar andra människor om en osäker situation.
- Information om korrekt hantering av farligt avfall och lättantändligt material.
- Direktiv om att påfyllning av bensin/olja ska ske endast vid bränsle stationen.

- Förbud mot öppna eldar och smällare/raketer (om det inte finns speciella områden för raketer och liknande)
- Ingen simning/bad i hamnen
- Skyltar för säkerhetsrisker (t.ex. oskyddade pিরer)
- Information om vem ska kontakta om man har något att tillägga angående säkerheten i hamnen.
- Nödvändiga telefonnummer (t.ex. nummer till polis, brandkår, sjukhus och hamnkaptenen)

Övriga information kan tex omfatta

- att barn ska använda flytväst
- information om första hjälpen- och livräddningskurser
- information om risker med alkohol på sjön
- information om hur brandrisk ombord kan minska
- hastighetsbegränsningar inom hamnens område

Vid frågor, kontakta Håll Sverige Rent

e-post: blaflagg@hsr.se

telefon: 08-505 263 00